

20. Mar. 1973

FAKTA

Dato:
20. Mar. 1973

Sidetæl:
Rød blå bd 13 s. 5-10

Generelle kommentarer:
Magi og skønne kunstner af Asger
Jorn blev udgivet på Borgens Forlag i
1971 baseret på et manuskript fra
1948.

Mertz og Jorns var en kort overgang
studiekammerater på Kunsthøgskolen
og senere igangsætter og finansierer
Jorn filmen "So ein Ding muss ich
auch haben" med Mertz som
instruktør. Deres forhold er yderligere
beskrevet i afsnittene "Fra
vidunderbarn til oprører" og
"Eksperimentalfilmens fødsel og det
filmiske blik" af Christian Hald
Foghmar i Forskellen er ens - en
monografi om Albert Mertz
(Strandberg Publishing, Kbh. 2020)

TRANSSKRIFTION

20-3-73

"Den røde farve er utvivlsomt alle naturfolks og børns yndlingsfarve. Det er en frugtbarhedens og til en vis grad en kvindelighedens farve, ligesom den blå farve besidder visse mandlige egenskaber Vi bruger jo som bekendt at give små piger rød og drenge blå påklædning, lige som kineserne i deres Yang — Yin princip bruger en lignende farvesymbolik. Den røde farve er samtidig stærkt knyttet til det kropslige, animale, det folkelige, det sociale. Jo mere folkelighed, jo mere rødt. Det er ikke tilfældigt, at socialismens farve er rød.

Der var også lige netop så meget rødt i den brune og småborgerlige socialnationalisme, som var nødvendigt for at kalde sig folkelig og en form for "socialisme". Menneskets reaktion overfor den røde farve i al almindelighed kan derfor udmærket tages som udtryk for hans indstilling til folkelighed, sensualisme og kærlighed. Ethvert menneske, der føler sig i konflikt med disse ting har de sjælelige dispositioner, der må reagerer imod denne farve, og anse den for vulgær og plebejisk om hans menneskeforagt ikke er så hadefuld at han direkte opfatter den som underverdenens eller helvedes farve.

Den blå farve er universel i forhold til den røde farves intimitet, er intellektuel og svævende og som regel tankens symbol på samme tid som den har tilknytning til noget maskulint. Det er ikke tilfældigt, at den maskuliniserede kvindesagsbevægelse i forrige århundrede (blåstrømperne) blev sat i forbindelse med den blå farve på samme måde som ridderskab og adel. Det er mit indtryk, at den blå farve fra som hos kineserne at blive opfattet som noget komplementært til rødt, noget sympatisk på et bestemt tidspunkt forvandles til at opfattes som noget truende, frygtindgydende og farligt, og jeg formoder, at dette hænger sammen med mandsherredømmets indførelse.

"Den røde farve er på ejendommelig måde central og lysfarve idet den kun i sin fulde styrke opfattes midt i synsfeltet og nært ved øjet den tager sig ud i siderne af øjets synsfelt og ud imod horisonten hvor den blå farve holder sig længst. På samme måde er det den røde farve, der først forsvinder om aftenen og bliver grå, men den blå farve holder sig længst. Det indre af øjet er blodfyldt og rødt, så hele vor synsvirksomhed vel må gå igennem et rødt filter"

Asger Jorn
"Magi og skønne kunstner"

Det er i hvert fald at dant
at jeg ved disse bebygg-
-dning- og de lægger det
som tængete min og -
-mødt som hed ved det
på gældende billeder.
Bif. i. i. nops med et
somme på disse billeder,
evnt. "vilde" dem og
på horden (evnt. hanner-
-ker- dem med en lille,
en lille de hst?) og så
eller lade dem være det
de er?
Man er det v. ernt. eller
er det "alt det andet"
Måske hvis man (for en
tid) lader det spejls-
-mål, den ne proble mål
hvide, finder man ved

den oven nævnte fremgangs-
-måde en vej ind til
Vænsken - måske!
Man finder den i hvert fald
aldrig opvorn et hamp
-mål.

20-3-73

"Den røde farve, er ekstril-
-somt alle mater pillis og
tyrnes yndlings farve. Det
er en frugtbarhedens og til
en is egnet en v. i midel-
-hedens farve, lige som den
blå farve be sig daler i disse
mund lige egenheder. Vi
bruger jo som bekendt
at give små piger rød og
drøge blå på bebyggning,
lige som v. i nærmere i

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

deres Yang - Min princip
bringer en lignende farvesym-
-bologi. Den røde farve er
som tidligere stærkt knyttet til
det kropslige, ammale, det
fjællelige, det sociale. Jo mere
fjælleligt, jo mere rødt. Det
er ikke tilfældigt, at socia-
-lismens farve er rød.
~~Det~~ Der var også ligesom
- og så meget rødt i den
blåne og somi berøpelige social-
-nationalisme, som var ned-
-vendigt for at kalde sig
fjællelig og en form for "socia-
-lisme". Men ustyrlig reaktion
over for den røde farve i al
ulmindelighed, kun derfor
udmærket bruges som ud-
-tryks for hans indstilling

til fjællelighed, som socialisme
og fjællehed. Et hvert man re-
-ske, der følger sig i kontrast
med disse ting, her de
spjællelige dispositioner, der
me reager i mod den re-
-farve, og vise den for val-
-ger og pleberisk om hans
menneskefølelse, ikke er så
hudefuld at han dristigt
opfatter den som underord-
-nede eller helvedes farve.
Den blå farve er univær-
-sel i forhold til den
røde farves intimitet, er
intellektuel og svævende og
som regel den hans sym-
-bol på som me det som den
har til knyttning til næst
mashede. Det er ikke

Likkeligt, at den masku-
-li misende kvinde sagt be-
-værelse i forrige århundede
(bli stropen pæne) blev sat
i forbindelse med den bli
farve på samme måde som
ridderkruet og udel. Det
er mit indtryk, at den
bli farve fra som hos
kvindegerne at blive op-
-fulgt som noget kom-
-plet men det er rigtigt,
noget sympatisk på et
bestemt tidspunkt for-
-vandlede til at opfattes
som noget trænde, prægt-
-indgydende og farligt, og
på fremværelse, at dette hen-
-ger som man med mands-
-have d'gen med indførelse.

" Den røde farve er på
-epon dom med by måde cen-
-tral og lys farve i det
den blev i sin fulde
strøkke og fatter midt i
sagens feltet og mørk ved
djæl den holder sig med i
siderne af djæls sages felt
og ud i mørk horison kan
thver den bli farve holder
sig længst. På samme
måde er det den røde
farve, der først forsvinder
om aftenen og bliver op-
men den bli farve hol-
-der sig længst.
Det indre af djæl er
blev fyldt og rødt, så
hele vor sages livs sømhed
vel må du i gen som et

realt filer.

Asger Jorn
"Maji og Strykne
Kunstner"

R+B

Helt automatisk er jeg igen
begyndt med "R+B" i
møde mønstre, hvor jeg
ville løse nogle fureflader
ind for at undersøge
opriens flæthed i mød-
-set mine til billedets
fotografiske illusionisme.
Ved at bruge "R+B"
kann jeg udover furevalget.
Mon Jaspers struktur fram-
mig til at bruge den "R+B"
struktur mere frit, at bruge

reglen med at de der kvadrater
skal være side om side, at
de skal være lige store, o.s.v.
Man kan godt tillade sig
denne frihed uden at det
behøver oppe ud over mening
med "R+B" i dem.

Man det er alligevel mest af
hvor mange gange jeg har
forstået "R+B" for sig at
bruge den op igen efter et
høstet eller længre interval.
Spørgsmålet er, om man
kun finde en fremgangs-
-måde hvor man kan
anvende "R+B" uden at
den bliver et dogme, man
fjerne den fra den udbredte
sit. Det kan sikkert bedst
lade sig gøre hvis man an-

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

- ven der den i fulbrindelse med
andre (billed) elementer som
her i dette lille maleri.
I det øjeblik den står alene
bliver den straks til et
spørgsmål om maleri
et abstrakt maleri.
Og de sidste tre uger har
jeg været hele vejen her
igen navn osv. Chiarico -
- Carl pompier - Hamilton -
- P. Hillips - Pige ro julitene -
den teosofiske mandating
o. s. v. - og er altså, som
det ofte for en skal endt
i "R+B".
Har kan jeg i alle lunde være
at tænke på udslutningen
af British museum som
var den første på sig du
jeg var kom med tilbage på
høsten her.
Richard Hamilton var
(som næsten hvergang jeg
har set original værket af
ham) stærk sat en skuffelse
uden for hovedsiden den
Hamilton og hvad han vil
jungeer billederne i alle.
Det som me var til kaldet
med Tom P. Hillips - nok
var han også imbeson 2
men lige som hos Hamil-
- ton da det ikke i sevre
billedet, men i intellektuelle
forholdingsr.
Den eneste som på denne
udslutning virkede helt over-
-bevisende på mig var
Bridget Riley - og det vil
- helst for at jeg ikke kan
forståe op i miningsr. Men

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

hos ham de blev det, prævede-
-sultt nok, som det var det
at man lige som helt selv
d. v. s. alene ved hjælp af
sine egne sanser - uden
i enklede færdige som veje - kunne
og lave billederne.
Hos Riley er det ikke
sandsynlig af jorden - jorden
strukturen - der kan alene
jorden rent teknisk som
de skæbne af den nye katal
Sagt de der ud af et oplyd-
-sen, d. v. s. det er ikke
denne som er oplydelsen
man får de bruger til.
De de fører mig til brug
til ud af en gang en hel, spørgs-
-målet: hvor for is igen og
igen vander til brug til "R+B"

Er det man fordi den er
"Synlig"? D. v. s. først kan
-vender sig til hvad man
ser og tænker over ved det
man har set? Hvor sagt
at "R+B" ikke er af hængs
af et enkelt enkelt apparatur
for at jorden overfor. Lige-
-stuen.
Ja for det som fascina-
-rer mig helt enkelt
eller tænkt, om man
vil, er at man kan se
hvad der sker når man
ser.